

ΔΙΑΒΑΣΕ

15-3-1982

α.ρ. 57

Ένα διπλό ρόλο: ενημερωτικό και, ταυτόχρονα, παιδευτικό. Για τὸ λόγο τοῦτο θὰ πρέπει νὰ ἐπισημανθοῦν μερικές μεθοδολογικές ἀδυναμίες πού παρουσιάζει ἡ ἔκδοση. Πρῶτα ἀπ' ὅλα φαίνεται πὼς ἡ ἐπιλογή τῶν δημοσιευμένων κειμένων ἀνταποκρίνεται στὴν ἔτοιμη (πιθανῶς) δουλειὰ κά-θε μεταφραστῆ. Δέν βλέπω νὰ ὑπάρχει κάποια συνεκτική γραμμὴ στὰ κείμενα πού μεταφράζονται. Ἀπουσιάζει ὀποιαδήποτε ἔνδειξη γιὰ τὶς πρωτότυπες ἐκδόσεις ἀπὸ ὅπου ἔχουν γίνεи οἱ μεταφράσεις, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴν μπορεῖ νὰ ἀνατρεῖει κανεὶς σὲ συγκεκριμένα βιβλία, ἀν θέλει νὰ ἐλέγξει τὴν ἀπόδοση ἢ θέλει νὰ ἐπικοινωνήσῃ ἄμεσα μὲ τὸ πρωτότυπο. Τέλος, θὰ θεωροῦσα ἀπαραίτητη τὴν ὑπαρξὴ εἰσαγωγικῶν καὶ πληροφοριακῶν σημειωμάτων γιὰ κάθε μετάφραση καὶ, φυσικά, γιὰ κάθε συγγραφέα.

Μ. Σ.

ΜΕΛΕΤΕΣ

ἽΟδυσσεάς ἽΕλύτης

ΜΑΡΙΑΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ-ΠΟΘΟΥ: ἽΟδυσσεάς ἽΕλύτης. ἽΕνα ὄραμα τοῦ κόσμου. ἽΑθήνα, Φιλίπποτης, 1981. Σελ. 206.

ΕΔΩ καὶ πολλὰ χρόνια μιὰ νεαρὴ ὑπάλληλος τοῦ ἐπαρχείου τῆς Λήμνου ἔστειλε τὴν πρώτη της ποιητικὴ συλλογὴ στὸν ἽΟδυσσεά ἽΕλύτη καὶ ἡ ἀπάντησή του τῆς ἔδωσε φτερά. Πέρασε καιρὸς καὶ σὸ μεταξὺ ἡ κοπέλα ἐκεῖνη πῆγε στὸ Παρίσι, σπούδασε, καὶ τώρα, γνωστὴ πιά ποιήτρια, ἔγραψε ἕνα βιβλίο πού ἀναλύει τὴν ποίηση τοῦ ἽΟδυσσεά ἽΕλύτη καὶ τὸ δικὸ της, προσωπικὸ ἑνορατικὸ ταξίδι μέσα σ' αὐτὴν, πού ὅπως λέει ἡ ἴδια ὑπῆρξε ἡ «πνευματικὴ της ρίζα».

Πρόκειται γιὰ τὴ Μαρία Λαμπαδαρίδου-Πόθου, πού ἡ ποικίλη δράση της στὴν ποίηση, τὴν πεζογραφία, τὸ δοκίμιο, τὸ θέατρο, ἀκόμα καὶ τὸ παιδικὸ βιβλίο, εἶναι σήμερα πολὺ γνωστὴ, καὶ τὸ βιβλίο εἶναι τὸ «ἽΟδυσσεάς ἽΕλύτης. ἽΕνα ὄραμα τοῦ κόσμου».

Μὲ τὸ ἔργο αὐτὸ ἐπιχειρεῖ νὰ δώσει τὸ δικὸ της ὄραμα γιὰ τὴν ποίηση τοῦ ἽΟδυσσεά ἽΕλύτη. Εἰσδύοντας ὡς τὰ μυστικιστικὰ της βᾶθη μέσα ἀπὸ τοὺς ἴωνες φιλοσόφους καὶ τὸν Πλάτωνα. Γιατὶ «τὸ ἔργο γίνεται ὄραμα, ὅταν ἔμεις λειτουργήσουμε στὰ ἐπίπεδα τῆς δημιουργίας του».

Κι ἀνακαλύπτοντάς την, ἀναλύει τὴ φιλοσοφία πού ὑπάρχει μέσα στὴν ποίηση τοῦ ἽΕλύτη. Μιὰ φιλοσοφία πού ἔχει τὶς ρίζες της στοὺς πρώτους φιλοσόφους τῆς Ἵωνίας, τὸν Πυθαγόρα, τὸν Πλάτωνα, τὸ Χριστὸ ἀκόμα, καὶ φτάνει στὴν ὑπέρβαση τοῦ εἶναι, στὴν «ἐλπίδα τοῦ αἰώνιου», καὶ πού διαφοροποιεῖται τόσο σ' αὐτὸ τὸ σημείο

Μαρία Λαμπαδαρίδου-Πόθου

ἀπὸ τὴ φιλοσοφία τῶν δυτικῶν ὑπερρεαλιστῶν πού βρίσκονται στὴν ἴδια θέση μὲ τὰ μηδενιστικὰ ἀγνωστικιστικὰ ρεύματα.

Τὸ ἔργο αὐτὸ τῆς Μαρίας Λαμπαδαρίδου-Πόθου δίνει ἀκόμα στὸν ἀναγνώστη αὐτὴ τὴν αἰσθησὴ τῆς συνέχειας τῆς «ἐλληνικότητας», τῆς ἀρχαίας φιλοσοφικῆς σκέψης πού γεννήθηκε κάπου στ' ἀνατολικά νησιά τοῦ Αἰγαίου καὶ τὰ παράλια τῆς Μ. Ἵσίας καὶ μέσα ἀπὸ γενιές διαδόθηκε, ἀναπτύχθηκε καὶ συνεχίστηκε μέσα στοὺς αἰῶνες γιὰ νὰ ἐκφράζεται ἀκόμα καὶ σήμερα, πού οἱ εὐρωπαϊκῆς φιλοσοφικῆς τάσεις ἔχουν δημιουργήσει μιὰ τόσο διαφορετικὴ ἀτμόσφαιρα, ἀπὸ ἔλληνες στοχαστές. ἽΙσως καὶ τὸ ὅτι δίνει αὐτὴ τὴ νέα διάσταση, «τὸ νέο ὄραμα» στὴν ποίηση τοῦ ἽΕλύτη καὶ συνδέει μὲ τὸ ὄραμα της αὐτὸ τὴ σύγχρονη ἔλληνικὴ σκέψη μ' ἐκεῖνη τὴν πανάρχαια, εἶναι καὶ τὸ μεγάλο της ἐπίτευγμα.

«Τελειώνοντας τοῦτο τὸ βιβλίο, θέτω ἐγὼ πρῶ-τη τὸ ἀνοιγμα στὸ ἔργο τοῦ ἽΕλύτη. ἽΕνα ἀνοιγμα πρὸς τὴ φιλοσοφικὴ διερεύνηση τῆς Μεταφυσικῆς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ παίρνω τὴν ἐλπίδα τοῦ Αἰώνιου ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἽΗράκλειτο, γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸ πρῶτο ρῆγμα στὶς μηδενιστικῆς φιλοσοφίας τῆς Δύσης. ἽΕνα ρῆγμα βαθύ, γιὰ ν' ἀναβρῦσει ὀλόκληρη ἡ ὑπερβατικὴ ἽΑλήθεια, συνθεμένη ἀπὸ τὰ φιλοσοφικὰ ὄραματα τοῦ Πυθαγόρα, τοῦ ἽΗράκλειτου, τοῦ Πλάτωνα, τοῦ Χριστοῦ.

Πιστεύω πὼς τὸ ἔργο τοῦ ἽΕλύτη ἀποτελεῖ τὸ ἑνορατικὸ διάμεσο γιὰ τὴ σύνδεση τῶν καιρῶν καὶ γιὰ τὴν καθαρότητα αὐτῆς τῆς ἽΑλήθειας.»

Ε. Κ.